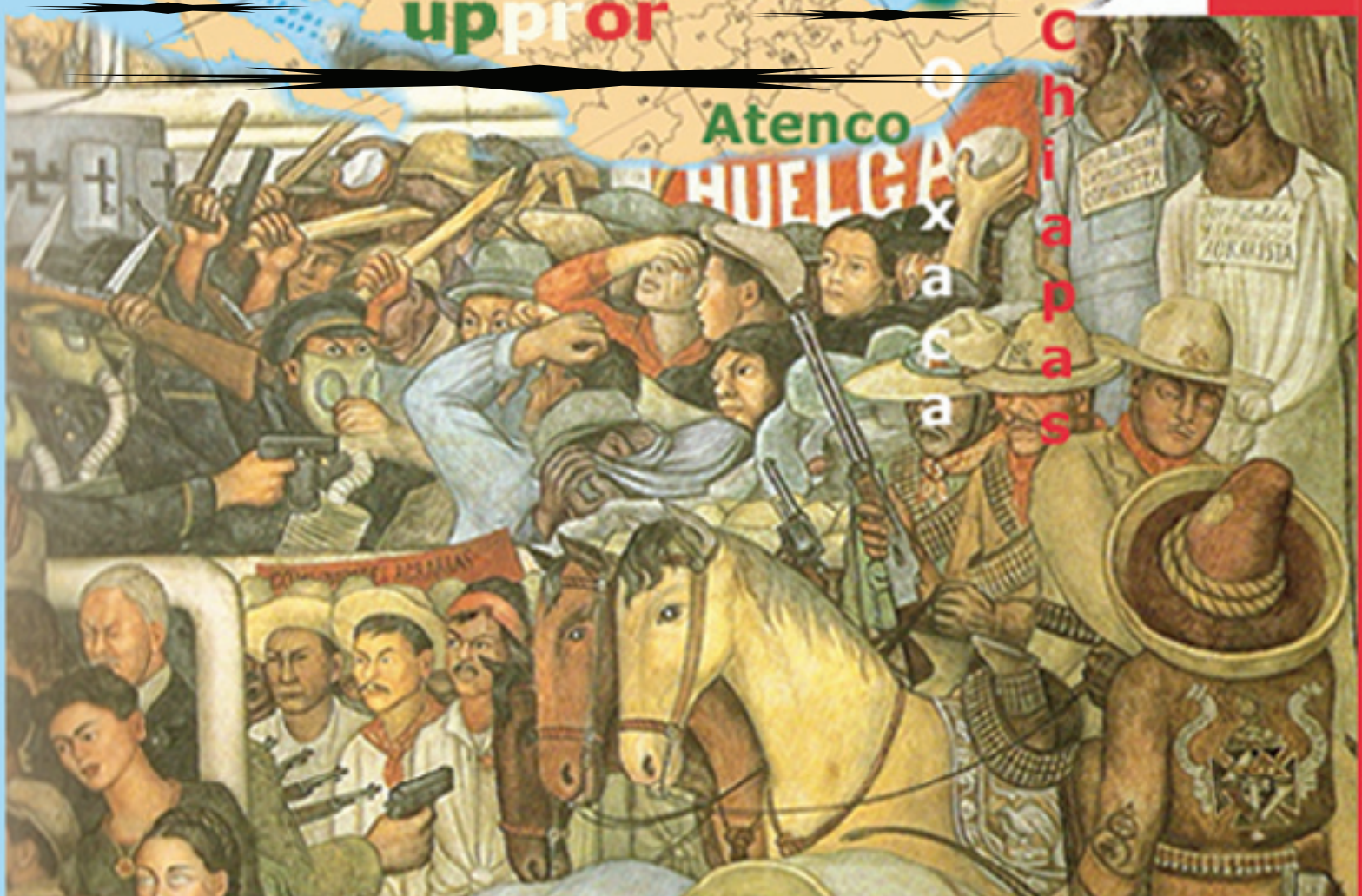

Mexiko

i

uppor

Atenco

HUELGA

Chiapas

casas

Det är uppror i Mexiko.

Inte på en eller ett par platser, utan lite överallt. För varje dag som går fördjupas och intensifieras de upproriska stämningarna och olika, från början inte sammankopplade situationer blir mer och mer samordnade med varandra.

För att kunna förstå varför det är uppror, vilka perspektiv dessa uppror har och på vilket sätt vi kan ta lärdom av dem måste vi börja från början, från historien:

Alla svartvita bilder i tidningen är historiska bilder

Strejkmöte i en industri i Mexiko city

Historisk sammanfattning

Dagens uppror och klasskamp i Mexiko kan inte förstås utan att ta hänsyn till Mexikos revolutionära historia. Förutom Spanien, har inget annat land varit närmare en frihetlig social revolution än just Mexiko.

Mexikos tragiska och episka historia av förtryck och uppror börjar inte 1492 med européernas invasion och den långdragna förintelsen av Amerikas ursprungsbefolkning. Spanjorerna har dock varit noggranna med att även förintta den historiska dokumentationen så att tiden innan invasionen är, ännu idag, till stor del dold i en dimma av okunskap, lögn och fördomar.

Med 1800-talet kom även till Mexiko den franska revolutionens ideal och upprorsanda, men till skillnad från Centralamerikas Miranda, Argentinas San Martín eller Norra Sydamerikas Simón Bolívar, leddes inte det koloniala befrielsekriget av den infödda överklassen utan av indiaska bönder ledda av två fattiga präster

(Miguel Hidalgo och José María Morelos).

Krutet från befrielsekrigen hade knappt lagt sig när USA, ibland med list men oftast med väpnad makt började invadera och lägga under sig nästan halva Mexiko: 1835-1845 annekterades Texas och från 1845 till 1848: Kalifornien, Arizona, New Mexico och Colorado.

Först 1855 kommer en indian till regeringsmakten i Mexiko: Benito Juárez, som börjar en omfattande reformarbete med att fördela jord och bekämpa oligarkin och den katolska kyrkan. Benito Juárez reformpolitik fick konfronteras inte bara med jänkarnas voracitet, överklassens makt och katolska kyrkans reaktionära ideologi utan fick försvara sig mot invasionsstyrkor från Storbritannien, Spanien och Frankrike som 1864 invaderade Mexiko med stöd av den mexikanska överklassen.

Den mexikanska överklassen och dess, med invasionsstyrkornas hjälp insatta franska kejsare Maximiliano störtades dock 1867 av

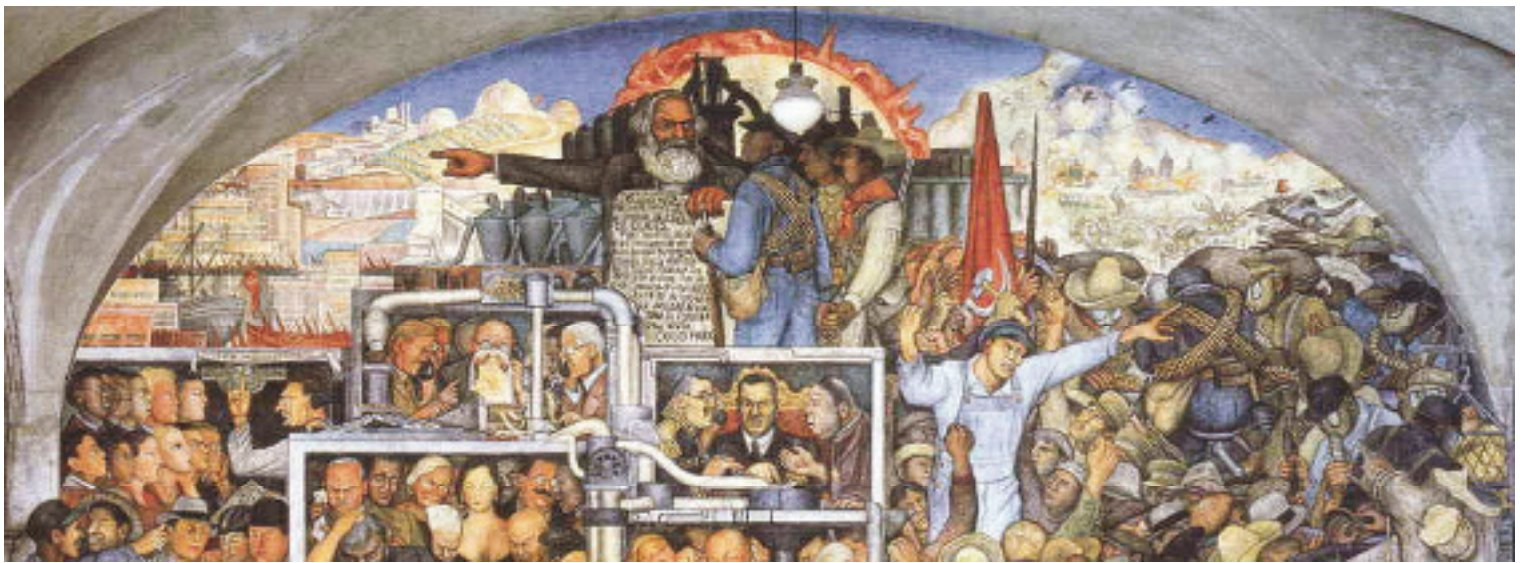
Juárez-anhängarna.

Den feodala ordningen återinfördes dock 1876 efter en militärkupp av Porfirio Díaz, som inledde en period av förtryck som tar slut först 1910 med den mexikanska revolutionen.

Vid sekelskiftet ägdes jorden i Mexiko av några hundra stora jordägare medan 15 miljoner mexikaner var jordlösa bönder eller egendomslösa arbetare som arbetade mer eller mindre som livegna trälarna åt överklassen med deras jord, i gruvor och i fabriker.

Fattiga bönder och gruvarbetare tvingades att köpa alla sina nödvändigheter i arbetsköparens egna butiker och var, vid tiden för löneutbetalningen, skuldsatta och fattigare än de var innan de började arbeta.

Medan jorden tillhörde oligarkin var gruvorna och den begynnande industrin i händerna på Europas och USA:s kapitalister som plundrade naturresurserna och utsatte den mexikanska arbetarklassen för en grym exploatering.

Grunderna

Utopiska socialisten Robert Owen byggde 1824 sitt idealsamhälle Nueva Armonia i California, som då tillhörde mexikansk territorium. Som väntat lyckades inte Nueva Harmonía överleva i en kapitalistisk omvärld.

Plotinós Rhodakanaty. Anhängare av Proudhon och Fourier, propagerade för den frihetliga socialismen och bildade 1863, tillsammans med andra likasinnade som Santiago Villanueva, Villavicencio och Zalacosta, en socialistisk studieförening. Dessa studenter bildade mellan 1864 och 1871 de första fackliga samanslutningarna i Mexiko med de anarkistiska idealen som ledstjärna. Viktigast var då "La Social", en hemlig sammanslutning med bakuninistiskt ideologi. Den första strejken, i textilindustrin 1865, blev utsatt för grym repression från regeringens sida.

Under 1860, 1870 och 1880 talet blomstrade en av världens första anarkosyndikalistiska bondefack: Sociedad Agrícola Oriental (Östra Lantorganisation) som hade en egen skola för bönderna: Escuela del Rayo y del Socialismo (Strå-lens/Blixens och Socialismens Skola)

Elev i den skolan var Julio Chávez López som propagerade för en social revolution som mål och

direkt aktionen som metod. Vid slutet av 60-talet hade anarkistiska bönder bildat en lantgerilla som attackerade oligarkerna och konfronterades framgångsrikt med regeringstrupperna.

April 1869 uppmanade anarkisterna bönderna till allmän väpnad revolution.

Möjligen var det för tidigt. Upproret slogs ner och Chavez dödades i november samma år.

De revolutionära idealen hade dock fått fäste i det mexikanska folket så att nya anarkosyndikalistiska fackföreningar och organisationer tog fart (Bl. a. Sociedad Artística Industrial, Centro General de los Trabajadores Organizados, Gran Círculo de Obreros de Méjico, Congreso General Obrero de la República Mejicana, Partido Comunista Mexicano. Alla dessa hade La Social som initiativtagare.)

Kampen mot oligarkin och kapitalismen under Porfirio Diaz diktatur var hårt och våldsamt. Hundratals anarkister mördades och tusentals fängslades. Alla organisationer som propagerade för frihetliga ideal, även pacifistiska sådana blev förbjudna och förföljda.

Med 1900 tog de anarkosyndikalistiska idealen fart och inspirerades av de italienska, ryska och, framför allt, spanska anarkosyndikalisterna.

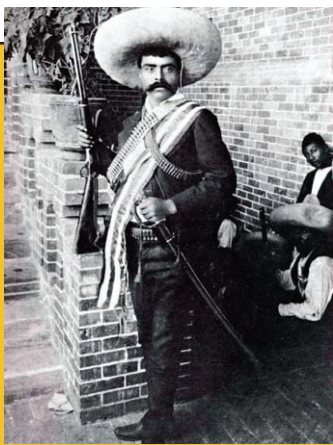
Mest framträdande figuren under denna period och den riktiga ideologen bakom den Mexikanska revolutionen var Ricardo Flores Magón.

Ricardo Flores Magón och hans två bröder var sedan 1890-talet med att ge ut frihetligt socialistiska tidskrifter (främst tidskriften Regeneración)

Juni 1906 organiserades en strejk i USA-ägda Cananea Copper Company, som ledde till två dagar av våldsamma sammanstötningar mellan väpnade gruvarbetare och amerikanska poliser (Rangers från Arizona)

Anarkisterna utgjorde då huvudstyrkan i det liberala mexikanska partiet Partido Liberal Mexicano (PLM) där figurer som Ricardo Flores Magón, Práxedes Guerrero, Juan Sarabia Villa Real, Enrique Flores Magón, Librado Rivera och Manuel Sarabia organiserade gerillagrupper som opererade i gränstrakterna mellan USA och Mexiko och som bedrev gerillakrig både mot amerikanska Rangers och mot den mexikanska armén.

De frihetliga idealen som hystes av anarkisterna inom PLM var starkt influerade av ursprungsbefolkningens kommunalism. Inte minst Yaqui-indianerna använde den rödsvarta fanan med texten Tierra y Libertad (Jord och Frihet) och ideologin hade redan börjat kallas "Magonism".

Den 20 november 1910 exploderade den mexikanska revolutionen.

Det var en revolution där även hundratals syndikalister från IWW (Industrial Workers of the World) deltog i gerillakrig mot kapitalismen.

Magonisterna befriade Baja California, Nuevo León, Sonora, Chihuahua, Guadalupe och Casas Grandes. Magonisterna, trogna sina anarkistiska ideal och motsatta alla former av regeringar, kom snart i konflikt med den liberale Maderos som hade blivit valt till president.

Emiliano Zapata i södra Mexiko och Pancho Villa i norr ville driva revolutionen vidare i socialistisk riktning. En tredje revolutionsledare, Venustiano Carranza, var däremot beredd att kompromissa både med borgarklassen och med USA.

I det efterföljande inbördeskriget dog mellan en halv miljon och en miljon människor. Den 10 december 1914 ockuperade Villas, Zapatas och Carranzas bondearméerna huvudstaden, men revolutionärerna, försvagade av interna stridigheter kunde inte hålla kontrollen över huvudstaden som föll i Carranzas händer 1919.

Villa återvände till norr där hans armé bedrev en framgångsrik krigsföring mot USA:s regering sarmé och Zapata vände söderut där zapatisterna kollektiviserade jorden och införde frihetliga kommunalistiska principer i förvaltningen av delstaten Morelos.

Bröderna Flores Magon sittande i fängelse i USA

Syndikalismen i Mexiko

Redan 1912 hade bildats La Casa del Obrero Mundial (Världsarbetares hus) en facklig centralorganisation inspirerad av de anarkosyndikalistiska tankarna.

Under Porfirio Díaz diktatur var repressionen mot arbetarna våldsam men under Francisco I. Maderos regering bildas då La Casa och förklarar sig som anhängare av revolutionär syndikalism. Den fackliga organisationen hade en snabb uppväxt och redan första året av sin existens hade den genomfört över 70 strejker.

Repressionen återinfördes efter den statskupp som införde Huertas diktatur och La Casa fick begränsa sin verksamhet underjordiskt. Relationen mellan syndikalisterna och regeringen förbättrades dock under 1914 då Pancho Villas och Emiliano Zapatas revolutionärer störtade Huerta utgjorde revolutionens segrande fraktion då aktiviteten återigen tog fart. Under den revolutionära regeringen expanderade La Casa till att organisera huvuddelen av alla arbetare, ge ut dagstidningar och starta skolor följande de pedagogiska principerna från den spanska anarkisten Francisco Ferrer y Guardia.

När vapenbröderna Venustiano Carranza, Pancho Villa och Emiliano Zapata hamnade i osämja gjorde majoritet av arbetarna i La Casa ett ödesdigert misstag och valde att stödja Carranza. Misstaget blev dock kortvarig. Vid årsskiftet 1915-1916 hade Venustiano Carranza redan startat sin kontrarevolutionära process i allians med USA. Emiliano Zapata och Pancho Villa hade återstartat gerillakrig mot regeringen och anarkisternas folkmiliser s.k. Batallones Rojos (Röda brigader) upplöstes, strejkerna attackerades och massarresteringar inleddes mot anarkisterna. Emiliano Zapata mördades 1919 och Francisco Villa 1923.

Under 1921 bildades syndikalistiska Confederación General del Trabajo (CGT) som bekämpades av regeringen som i stället stödde reformistiska Confederación Obrera Regional Mexicana (CROM),

CGT började dock under 30-talet att bli mer och mer byråkratiskt och reformistiskt och dess plats som förkämpe för den frihetliga socialismen och klasskampen övergick till den 1941 bildade Asociación Mexicana del Trabajo (AMT) och efter 80-talet till Frente Auténtico del Trabajo (FAT).

Lazaro Cardenas vänsterpopulistiska regering på 30-talet hade en avväpnande effekt på de anarkosyndikalistiska fackföreningarna men det var under den tiden som de revolutionära idealen nådde Chiapas genom Erasmo Urbina och bondefacket. Det organiserade jordlösa indianer för att ockupera de stora jordägarnas mark. Först då, nästan en halv sekel efter den mexikanska revolutionen, kom kampen för rättvisa att nå Mexikos fattigaste delstat.

Med uppdykande av EZLN (Zapatistisk Armé för Nationell Befrielse) 1994 har de frihetliga kommunalistiska idealen och den revolutionära frihetliga vänstern

fått en ny start. Mängder med fackföreningar övertas av sina medlemmar som störtar fackliga pampar och inför horisontella direktdemokratiska strukturer.

Med upproret 1994 och sedan med det som zapatisterna kallar "Den sjätte" startade en ny blomstringsperiod för den frihetliga kampen i Mexico. ("Sjätte" har en mångtydig betydelse: Sjätte timmen för att den börjar underifrån och till vänster, sjätte solen eller eran som förutspåddes av mayaindianernas profetior, sjätte anspelande till siffran sex som liknas både vid en uppåtriktad spiral och till en snäckskal som används för att både lyssna av

svaga röster eller för att få svaga röster att ljuda starkare).

I "Den Andra Kampanjen" och "Den Sjätte" samlas otaliga autonoma och frihetliga fackliga, sociala och politiska grupper, organisationer och rörelser i och utanför Mexico som kämpar för socialism utan att bilda partier.

Som svar till "Den Andra" och de upproriska stämningar den lyckats åstadkomma har reaktionen också blivit brutal.

Tydligast märks det i attackerna mot Atenco utanför Mexico City och mot fackliga organisationer i Oaxaca.

Den 19 juni 2005 gick zapatisterna under jorden och förklarade högsta beredskap. I zapatistbyarna dikuterades förutsättningslöst vilken väg rörelsen skulle ta.

Många befarade att zapatisterna återigen skulle ta till vapen i öppet krig mot regeringsarmén och paramilitären.

När resultatet av dessa möten var klart presenterade zapatisterna "Sjätte deklARATIONEN från den Lakandonska djungeln"

Zapatisterna ville ställa alla sina resurser till förfogande för att resa runt hela landet och hjälpa de otaliga försöken att organisera frihetligt motstånd "underifrån och från vänstern".

Att samordna och samordna sig bland de rörelser som ville bekämpa kapitalismen och bedriva klasskamp utan att inordna sig i politiska partier och deras hierarkier.

I Mexiko stundade allmänna val och för första gången på mycket länge var en "vänsterkandidat", Manuel Lopez Obrador, kallad "AMLO", favorit till presidentposten. Denne kandidat och hans parti "Demokratiska Revolutionens Parti" avfärdades dock av zapatisterna som ännu en del av etablissemang.

Men vad vill zapatisterna? Vilka är deras idéer? Hur ska de genomföra dem?

Någonting grundläggande förändrades den 1 januari 1994. Till det yttre kunde det ha sett som ännu en av de dussintals gerillarörelser som under hela 60- 70- och 80-talet hade blomstrat upp över hela kontinenten följande Che Guevaras och den kubanska revolutionens exempel.

Men snart stod det klart att det fanns några grundläggande skillnader.

Det blev elva dagars intensiva strider, då man intog San Cristobal, Las Margaritas, Ocosingo, Altamirano, Chanal, Huixtlan, Oxucuc, och ett antal andra orter. De man attackerade Chiapas största militära förläggning i Rancho Nuevo, återtog mark som stulits av indianerna, tillfångatog den före detta delstatsguvernören Absalon Castellanos, ansvarig för stölderna av mark och för de paramilitära aktiviteterna.

Under hela den tiden höll Zapatist Armé för Nationell Befrielse (EZLN) kontakt med allmänheten och "Det civila samhället" via radio och Internet.

Ett utbredt solidaritetsrörelse växte fram såväl i Mexiko som i omvärlden. Det utrottningskrig, med massiva bombardemang och massmord på civila som iscensattes av regeringen fick ge vika för förhandlingar om eldupphör.

Zapatisterna visade sig ha en

märkligt befälstruktur. Högsta militära ledare kallades inte "Comandante" som brukligt är i latinamerikanska gerillarörelser, utan "Subcomandante" då han var underställd en annan auktoritet.

Med tiden och åren har zapatisterna fördjupat sina direktdemokratiska strukturer och åstadkommit det som kan likna en omvänt pyramid:

Subcomandante Marcos och själva armén (EZ) lyder under ett råd av kvinnor och män som kallas Comando General (Generalkommando) och är utsedd av Bases de apoyo (stödbaserna) som alla är civila som stödjer zapatisternas kamp.

Nästan tio år efter upprorets början bildade man "Caracoles" (Snäckor) och "Juntas de Buen Gobierno" (Goda Regeringsråd).

Definitioner: Snäckorna är kontaktytorna, ansiktet utåt för att få zapatisternas åsikter kända av det

Zapatisterna

civila samhället utanför de zapatistkontrollerade zonerna. För att förhandla och samtala med solidaritetsgrupper och ONG som vill kontakta zapatisterna. Symbolen med snäckan är en urgammal maya symbol för "ordet" både för att få zapatisternas åsikter och tankar hörda i omvärlden och för att lättare kunna höra omvärldens åsikter och tankar i de zapatistiska byarna.

Regeringsråden är "goda regeringar", för att de regerar genom att lyda folkets vilja. Representanterna väljs i stormöte i de autonoma kommunerna i uppror som samlas var och varannan vecka för att diskutera omvärldens händelser och förslag och alla områdets egna angelägenheter.

För ett år sedan har zapatisterna rådslagit med sina stödtrupper för att bestämma hur den fortsatta utvecklingen skulle se ut. Alla möjligheterna var öppna.

Inklusive en återgång till offensiv gerillakrigföring Resultatet blev det som kallades för "Den Andra Kampanjen" och "Den Sjätte".

Den Andra syftar på en kampanj över hela Mexiko som parallellt med de politiska partiernas valkampanj syftar på att lösningen till de strukturella problemen inte kan lösas via allmänna val av en ny regering.

Den Sjätte syftar på Den sjätte deklARATIONEN i Lacandonska djungeln, som blev resultatet efter flera dagars debatt bland folket i de zapatistkontrollerade områdena.

Som med Snäckorna, saknas inte mångtydighet i begreppen.

"Otra" (som betyder "Andra" eller "Annan" och i vissa sammanhang "Annorlunda") är också de som skiljer sig från den av systemets påbjudna enda norm.

Som för att markera att de avvikande nu ska börja fylla huvudrollen stavar zapatisterna Otra med stort O.

Otr@s är indianerna, de homo-bi- och transsexuella, de som kämpar för djurens rättigheter, de jordlösa, de papperslösa, invandrarna, funktionshindrade, alla de

som kämpar för rättvisa och för att deras annorlunda levnadsätt ska respekteras och för ett samhälle som inkluderar dem.

Otro är också den värld som vi bär i våra hjärtan och som är möjlig att tänka ut med våra hjärnor och bygga upp med våra händer.

Den sjätte (La Sexta) har också flera alternativa tolkningar och betydelser: Den sjätte solen eller eran som enligt mayaindianernas mytologi snart ska ersätta denna 500-åriga tid av förtryck.

Den syftar också på att, precis som timvisarens väg i urtavlan när den passerar den sjätte timmen, måste förändringen komma underifrån och från vänster.

Sex är klockan i Chiapas vid tiden för gryning och själva siffran ser också ut som den snäcka vi nämnde tidigare.

Med den sjätte deklARATIONEN och med den andra kampanjen har zapatisterna gått en avgörande steg åt att samordna sin kamp med kampen hos den mexikanska och världens arbetarklass och gjort att deras verksamhet, som tidigare i mycket var centrerat i Chiapas och de lokala problemen, nu ska vara en integrerad del i en revolutionär rörelse.

Delvis följande zapatisternas exempel från 1994 men främst följande en lång tradition av kamp och motstånd med sina rötter långt innan den mexikan ska revolutionen, bildades en mängd rörelser som exploderade i uppror över hela Mexiko.

Vi ska titta närmare på två av dessa: Kampen i Atenco utan för huvudstaden och kampen i delstaten Oaxaca.

San Salvador Atenco är det område utanför Mexiko City där regeringens försök att bygga en flygplats resulterade i allmän upplöpp hos lantarbetarna och att där bildades en autonom "befriad" område som förvaltas genom direktdemokratiska metoder av arbetarna. Deras kamp har alltid varit en nagel i ögat på regeringen.

San Salvador Atenco & Folkfronten till Jordens Försvar

För fem år sedan kom ett område nordost om Mexiko City att skaffa sig en plats i historien.

När regeringen började se sig om efter en plats för att bygga en internationell flygplats fastnade tankarna på ett område i närheten av satellitstaden Texcoco, några mil nordost om huvudstaden.

Man värderade böndernas jord och förberedde sig att expropriera dem. Men man räknade inte med att bönderna som bodde där skulle reagera som de gjorde. Nästan samtliga vägrade att sälja och mycket snabbt samlades en motståndsrörelse mot flygplatsen som resulterade i våldsamma sammanstötningar mellan bönder och polis.

Kravallerna stannade inte i Atenco. Bönderna samlade snabbt tusentals människor som tågade mot Mexiko city beväpnade med machetes och hemmagjorda kanoner av trä.

ATENCO

I de våldsamma kravallerna som exploderade på Mexiko Citys centrala torg (Zócalo) besegrades polisen av bönderna som brände flera polisbilar och konfiskerade bilarna som polisen lämnat när de tvingades att fly från den rättade folkmassan.

Med de konfiskerade polisbilarna som krigsbyte återvände bönderna till Atenco, avsatte de lokala byråkraterna, ockuperade kommunalhuset och förklarade området som en autonom rebellisk kommun efter zapatistiskt modell. De införde direktdemokrati och avsatte de lokala poliserna.

Det blev upptakten till två års strider med tillfångatagna och döda på båda sidor i konflikten men till slut fick bönderna som de ville.

Regeringen lovade att ingen flygplats skulle byggas, att inga bönder skulle fällas för upplöppet och att de nya lokala myndigheterna skulle kunna välja sina egna poliser och lokala beslutsfattare.

Nu blev det en vardaglig händelse, när några poliser skickades för att avhysa några blomsterförsäljare i en närbelägen marknad (i Texcoco) som blev den förväntade som krävdes

för en massiv ingripande. Atenco har sedan upprett sina

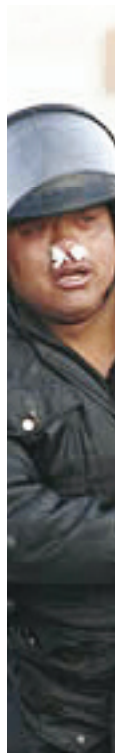
egna av befolkningen valda "poliser" och alla försök att tränga sig in eller försöka tvinga på befolkningen den officiella myndighetsutövningen avvisas militant av befolkningen. Så blev det också den här gången, men skillnaden var att TV och massmedia monterade en stor apparat där man krävde att armén skulle in och återställa "lag och ordning".

Så skede också just i samband med att zapatisterna var där och höll sin antivalkampanj. Alltihop var redan i förväg planerad av regeringen (PAN) i samarbete med PRI och medvetet blundande från "vänsterpartiet" PRD.

Det blev sammanstötningar när Atenco-borna försvarade den egna autonomi och sig själva mot attacken från 3000 poliser.

Två döda, flera försvunna och dussintals skadade och hundratals tillfångatagna var saldot efter två dagar av attacker mot de rebelliska bönderna tillhörande Folkfronten till Jordens Försvar (Frente de Pueblos en Defensa de la Tierra FPDT).

De värsta farhågorna hos dagens utomparlamentariska vänster är att regeringspartiet PAN, i samförstånd med det korporativistiska partiet PRI och med lama protester eller tyst samförstånd från den så kallade "vänstern" i PRD, ska intensifiera det smutsiga kriget

mot frihetliga och autonoma grupper efter samma modell som man använde mot den marxistiska vänstern under 70-talet. Zapatisterna mobiliserar igen och förklarar sig i högsta beredskap. På sätt och vis kan man säga att attacken var riktad mot dem eftersom bönderna i Atenco tillhör samma frihetliga vänsterkampanj: "La Otra" som EZLN. Atenco var värd åt Marcos och zapatisterna bara några dagar innan attacken.

Hela den polisiära offensiven var samordnad med en massmedial hetskampanj mot alla autonoma och rebelliska grupper som ingår i den av zapatisterna startade "Andra kampanjen" men utan att direkt angripa zapatisternas EZLN.

Zapatisterna hade uppmärksammat att militärbudgeten och inköp av vapen 20-dubblades i förhållande till den nivå den hade före zapatisternas uppror.

För att förekomma regeringens offensiv förklarade zapatisterna sig själva i högsta beredskap (Alerta roja) och förberedde sig för en eventuell återgång till väpnad defensiv kamp redan 2005. Nu är zapatisterna igen i Alerta roja då de farhågor som man hade för ett år sedan verkar vara på väg att besannas

Foto Pedro Valtierra

Intervju America del Valle karismatisk "ledare" i Atenco

Egentligen är hon inte formellt någon "ledare" alls. Hennes far hade blivit valt att representera folket i den lokala autonoma myndigheten, men de som väljs av en "autonom kommun i uppror" (Municipio autónomo en rebeldia) blir inte ledare utan får i stället lyda folkets vilja uttryckt i olika rådslag (asambleas).

Men genom att fängsla hennes far och hennes bror samt genom att efterlysa henne har de mexikanska myndigheterna begått ett stort misstag.

Denna karismatiska unga kvinna har nu i över sex månader lyckats undvika att bli arresterad samtidigt som hon har gett den ena intervjun efter den andra till allmänhetens förtjusning. Med hjälp av zapatisternas erfarna infrastruktur i säkerhetsfrågor har polismyndigheternas ständiga försäkran om att hon snart skulle tillfångatagits kommit på skam.

Massmedia har försökt ge sken av att hon är en viljelös marionett styrd av Marcos, men den bilden är det ingen som tror på efter att ha hört henne.

Är du Marcos flickvän?

Nej, han är en kamrat i kampen (compañero de lucha) liksom miljontals andra i Mexiko och i hela världen som ger sitt yttersta för att kämpa för frihet och rättvisa.

Är det sant att Marcos ligger bakom upprорот i Atenco?

– Marcos och zapatisterna ligger bakom, framför, vid sidan om och tillsammans med oss och har gjort det från första stunden. Det är inte en kamp med ledare och ledda. Det är en kamp där vi alla kämpar tillsammans under samma villkor och samma metoder.

Samma metoder? Så ni har också en gerillaarmé?

– Vi är ett fredsälskande folk, både EZLN och vi. Vi i Atenco kämpar utan andra vapen än våra arbetsredskap, vår vilja och vetskapen att vi har rätt. Zapatisterna har vapen men använder dem inte annat än för självförsvar. Vi har våra machetes och våra träkanoner och vi kan använda dem om vi blir attackerade, men även då förblir vi pacifister.

Skulle du överlämna dig till rättvisan om man släppte din far i utbyte?

– Till rättvisan? Vad är det för rättvisa du pratar om? Det är

inte bara min far och min bror som sitter i fängelset efter polisens fega attack mot våra hem. Det är dussintals systrar och bröder som har blivit torterade och de flesta fängslade kvinnor har blivit våldtagna av polisen.

– Vi kräver att alla omedelbart ska släppas och att de ansvariga för övergreppen ska bestraffas. Det är de som våldtagit, torterat och mördat våra kamrater som ska dömas, inte vi som är offren.

Men vi har sett på TV när aktivister från Atenco misshandlade några stackars poliser. Var det inte fel?

Det var ett uttryck för folkets vrede. När människor blir beskjutna och misshandlade kan man inte alltid agera rationellt. Men TV-Azteca var noga med att visa gång på gång denna händelse och inte våra skottskadade och misshandlade kamrater, eller de barn som sköts ihjäl under attacken.

De tillfångatagna poliserna fick några slag i stridens hetta, men sedan togs de omhand och överlämnades till Röda Korset utan större skador. Vem ska återlämna våra mördade kamrater? När ska alla våra fängslade systrar och bröder komma tillbaka hem? När ska det bli rättvisa på våra våldtagna kvinnor?

Atenco
i
Marcos

OAXACA

Lärare demonstrerar

Det började som en lärarstrejk för bättre arbetsvillkor men den våldsamma reaktionen från delstatsregeringen ledde till att det utvecklades till en revolutionär rörelse som fullständigt har lamslagit delstaten i över 3 månader.

I dagens läge deltar i aktionerna flera olika fackföreningar och sociala rörelser och delstaten befinner sig i krigstillstånd.

Oaxacas Folkfront (APPO) är en sammanslutning av fackliga och sociala rörelser som har enats i kampen mot delstatsregeringens diktatoriska metoder och dess användande av paramilitära styrkor i uppreisningsaktioner.

Politiskt står APPO nära den frihetliga socialismen och zapatisterna och de flesta grupperna som ingår definierar sig själva som Magonis-

ter efter den anarkistiska revolutionshjälten Ricardo Flores Magón

Efter att lärarnas sittstrejk i delstatshuvudstaden blev våldsamt attackerade av polisen (med flera döda och försvunna som följd) har rebellerna blivit många fler och hela Oaxaca är belägrad av hundratals barrikader. Några av barrikaderna består av sandsäckar, andra består av utbrända bussar eller polisbilar.

Alla regeringsbyggnader både i Oaxaca city och över hela delstaten är ockuperade av demonstranterna och till attackerna mot en tidskrift och deras egna radiostation svarade demonstranterna med att ockupera och ta över den officiella TV-stationen och samtliga (12 st.) radiostationer.

Generalstrejk råder överallt som inte lyder under arbetarnas kon-

troll. Delstatsregeringen och den hatade guvernören Ulises Ruiz befinner sig på okänd ort.

Den marxistiska gerillan EPR har en annan inställning till regeringsfrågan än de frihetliga kommunalisterna som ingår i APPO, men de har uttalat sig om att de kommer att ingripa med vapen i hand på rebellernas sida om en större attack från armén genomförs mot APPO

I kampen har kvinnorna varit särskilt aktiva och de flesta grupper som ingår i APPO har strikta regler för att motverka machismen och könsmaktsordningen.

Det är enbart kvinnor som står bakom alla nyhetssändningar från den ockuperade statliga TV-kanalen och det var kvinnor som genomförde ockupationerna mot radiokanalerna.

Det allmänna upproret har bemöts med "smutsig krigföring" av Ulises Ruiz polis och till PRI anknutna paramilitära grupper som, sedan upprorets start, i ökande grad har skjuttit, mördat och kidnappat aktivister från APPO.

Zapatisternas "Andra kampanj" har uttryckt sitt stöd till upproret i Oaxaca. Någon månad innan upproret startade hade zapatisterna stannat i Oaxaca och besökt CIPO-RFM:s (Indianska Folkråd i Oaxaca – Ricardo Flores Magón) hus och det ockuperade kommunalhuset i San Blas Atempa. Båda platser blev kort därefter attackerade av paramilitärer och polisen stormade Atempa någon månad senare.

Försvinnanden och avrättningar av fackliga ledare var vanliga och drabbade främst stridbara medlemmar i lärarfacket.

Lärfackets lokala avdelningar i hela södra Mexiko har blivit övertagna av basfackliga aktivister som avsatt av PRI utsedda fackpampar och valt nya demokratiska och horisontella beslutsformer.

Samma utveckling finns hos Oaxacas statsanställdas fack (STSPE-IDCEO) och en rad andra fackliga organisationer som till exempel elektrikernas fack (SNE) och delar av transportfacket.

Nu ser man fram mot hur man ska lösa den uppkomna situationen i Oaxaca. Grupperna ingående i APPO har i folkråd beslutat att bilda en ny grundlag och ta över kontroll över Oaxacas produktionsmedel och förvaltning med hjälp av de fackliga organisationerna och lokala folkråd.

Risken finns att, så fort det står klart vem som är vinnaren i valet och maktstriden som just nu pågår i huvudstaden, kommer staten att bistå den avsatta guvernören och kväsa upproret med hjälp av armén.

En historisk 1 maj

Under första maj i år och för första gången på 70 år intog de basfackliga och de oberoende fackföreningarna gatorna i Mexiko.

I protest mot både Fox regering och PRI:s korporativistiska fackföreningar demonstrerade miljoner mexikanare på gatorna i Mexiko

Gruv- och metallarbetarna, lärarna i Chiapas, Oaxaca, Guerrero och Yucatan, lantarberna, elektrikerna, transportsyndikatet i DF, Gummiarbetarna från fabriken Euskadi, Statsanställda i Oaxaca, telefonisterna och många fler som har tröttnat på samarbetet mellan stat, kapital och korruperade fackpampar tog över gatorna tillsammans med ursprungsbefolkningens organisationer, zapatisterna, magonisterna, etc.

Zapatisterna och arbetarna till hörande "den andra kampanjen" samlades framför USA:s ambasad och sedan tågade de mot Zocalo i centrala Mexico city.

Samtidigt uppmärksammades det att latinamerikanerna i USA strejkade 1 maj (en vanlig arbetsdag i USA) och demonstrerade i protest mot diskriminering och rasism.

Det blev de största demonstrationerna i USA:s historia med miljontals deltagare.

Gruvarbetarstriden

Torsdagen den 20 april, kl 6 på morgonen attackerade nästan 1000 poliser järngruvan och anläggningen Lazaro Cárdenas i Sicarsta, Michocan (Mexiko) som var ockuperad av strejkande arbetare.

Gruvarbetarna lyckades parera attacken och fick polisen att retirera.

Under attacken använde polisen sina vapen och ett 30-tal arbetare blev skottskadade. Enligt arbetarna sköt polisen automateld även från helikoptrar.

Två arbetare dog och tre andra blev allvarligt sårade. Attacken resulterade i förstörda anläggningar och ett 50-tal brända fordon. Senare under dagen anlände armétrupper som belägrade stålverket med pansarvagnar och tungt beväpnade trupper.

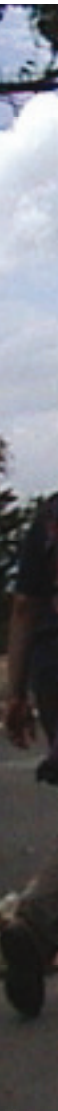
Klockan var 7 på morgonen när federalpolisen (PFP), den juridiska polisen och insatsstyrkan (GOE) gick till attack och lyckades komma in i anläggningen genom att avfira tårgas och eldvapen.

Ett par timmar senare kom det arbetare från andra gruvor och stålverk beväpnade med järnrör och stenar och lyckades få poliserna på flykt.

I striden dog José Luis Castillo Zúñiga, arbetare från Sicarsta, och Héctor Alvarez Gómez, facklig representant för arbetarna i Mittal Steel. Två andra arbetare, Luis Alberto Zárate och Cirilo Quiñones blev skottskadade i bröstet.

Arbetarna i Mittal Steel, där arbetarna tillhör samma avdelning 271 från Gruv och Metallarbetarnas fackförening (SNTMMSRM) inledde en strejk till stöd för de attackerade arbetarna och förenade sig med sina kamrater från den attackerade anläggningen och lyckades tillsammans med dem återta den och jaga poliserna på flykt.

Efter striden hade tusentals arbetare besegrat 1000 poliser och återtagit kontrollen över gruvan-

läggningen Lázaro Cárdenas i Sicarsta (Michocán, Mexiko)

Under slaget brändes de administrativa byggnaderna och ett 30-tal av företagets bilar. Även en del privata bilar, polisbilar och tunga fordon som arbetarna använde för att få polisen att retirera blev förstörda.

Strejken påbörjades för att myndigheterna inte erkände arbetarnas egna basrepresentanter och valde att förhandla med den avsatta gula fackföreningsledning. Strejken blev olagligförklarad och regeringen gav order om att utrymma anläggningarna.

Basfackliga grupper hade tagit över avdelningen i gruvarbetarnas och metallarbetarnas fack och inledde strejken ca 10 dagar innan stormningen.

I Mittal Steel besegrade arbetarna arbetsköparna och fick igenom sina krav men i Lazaro Cardenas fall vägrade Mexikos motsvarighet till Medlingsinstitutet att godkänna de basfackliga representanterna och förklarade strejken som olaglig.

Den 25 april hade gruvarbetarstrejken spritt sig till flera mexikanska delstater: Sonora, Coahuila, Zacatecas, Michoacán och Guerrero.

Gruvarbetarna hade 10 krav på sin lista. Flera av dessa var politiska: bland annat att den av arbetarna valda fackliga styrelsen ska godkännas, att inga åtal ska väckas mot några arbetare och arbetsministerns avgång. Dessutom ville de ha 100%-ig lönehöjning och livspension till efter-

evande till de mördade arbetarna, kraftigt förbättrade säkerhetsrutiner, m.m.

Gruvarbetarnas krav fick stöd av flera andra fackliga sammanslutningar som genomförde en kort generalstrejk som omfattade 4 miljoner arbetare.

Gruvarbetarstrejken pågick i nästan två månader och resulterade i en partiell seger. De fackliga representanterna godkändes, fångarna släpptes, de mördade arbetarnas familjer kompensades och alla fick en 10% lönehöjning, betalning för strejktiden och ett engångsbelopp motsvarande en månadslön.

ESTA USTED EN TERRITORIO
ZAPATISTA EN REBELDÍA
"Aquí Manda el Pueblo
y el Gobierno Obedece"

tidningen **Mexiko i uppror** har framställs av
Mario León och Ruben Tastás-Duque
Sida 1, 3 och 5 målningar av **Diego Rivera**
Övriga är tagna av författaren, Ruben.

Fakta källa: wikipedia.se
Bilderna från upproret i Atenco och Oaxaca är
från Indymedia och tidningen Chiapas.

Epilog

Vad hände sedan?

Vid den här bilagans pressläggningstid är situationen kritisk i Oaxaca. Delstatens huvudstad är omringad av regeringstrupper och helikoptrar cirklar i luften över staden. Paramilitära grupper angriper ofta anhängarna till Oaxakas Folkråd (APPO) och flera har dödats. Staden är fortfarande i APPO:s händer och rebellerna vägrar att gå med på någon kompromiss som inte innebär att Ulises Ruiz avgår och att en ny, mer demokratisk ordning införs.

Positionerna är låsta och det brukar vara en vana i Mexiko att, vid tider för regeringsskifte, lämna de impopulära besluten till avgående regering så att de nytillsatta kan två sina händer.

I en kapitalistisk diktatur som den som råder i Oaxaca är det otänkbart att beslutanderätten ska frivilligt överlämnas åt folket. Makthavarna vet också att de inte kommer att lyckas med halvmes siren.

När lärarna hade ockuperat torget Zocalo i lång tid avhystes de våldsamt av tusentals poliser med två döda och hundratals tillfångatagna som resultat.

Med artilleri besköts rebellernas egen radio (Radio Planton) och de officiella Radio och TV-kanalerna intensifierade sin kampanj mot lärarna.

Resultatet blev dock det motsatta: Rebellerna återtog torget. Strejken spredd sig utanför lärarna till att omfatta hela samhället.

Regeringsbyggnaderna stormades och regeringen tvingades att fly, först till hotell och sedan även gömma sig under folkets ilska.

Alla radiostationerna och även den lokala TV-stationen övertogs av rebellerna. Barrikader har rests runt hela staden och situationen liknar mera Pariskommunen än en facklig strid avseende lärarnas anställningsvillkor.

Nästa gång makthavarna attackerar blir det nog i en ännu större skala och då befarar man ett blodbad. Den nya regeringen tillträder i början av november.

Ni som läser denna bilaga har förmodligen facit i hand.

Nationellt valspråk: inget

Nationalsång: Himno nacional mexicano

Huvudstad: Mexico City 19° 26' N, 99° 08' V

Största stad: Mexico City

Officiellt språk: spanska

Statsskick: republik

Självständighet Deklarerad:

från Spanien: 16 september 1810

Erkänd: 27 september 1821

Yta Totalt: 1 972 550 km² (13:e)

Vatten: 2,5%

Folkmängd Totalt: 106 202 903 (11:e)

Befolkningstäthet: 55,2 inv/km² (117:e)

BNP (PPP) Totalt 2003: 1068 miljarder Usd (10:e)

Per capita (2005): 10 100 Usd

Valuta: Mexikansk peso (MXN)

Tidszon: UTC-6 till UTC-8

Högsta punkt: Pico de Orizaba 5 700 m

Största sjö: Lago de Chapala 1 685 km²

Nationaldag: 16 september

Landskod: MX, MEX

Varför är det som händer i Mexiko av vikt för arbetarrörelsen i Sverige?

Arbetarklassen använde likartade kampmetoder i Mexiko och i Sverige under tiden för skotten i Ådalen. Själva skotten visar också med all sin tydlighet att även makt-havarna reagerade på klasskampen med likartade metoder.

Sedan dess har mycket vatten runnit under broarna och under mer än ett halvsekel har situationen skilt sig markant. Flera generationer av arbetare har vuxit upp i en anda av klassammarbete och socialdemokratisk reformism.

I en värld präglad av det kalla kriget var det många i Sverige som trodde att Sverige utgjorde en friad neutral zon. Denna neutralitet skulle även, på något sätt, speglas i nedtonad klasskamp och en anda av samförstånd. Det var då det.

Nu lever vi i en värld där nyliberalismen sprider sig över klotet, där socialdemokrater skickar invasionstyrkor till länder i Asien och Latinamerika och där svensk polis

återigen börjar skjuta demonstranter på gatorna och upplöser fredliga lagliga blockader med hjälp av pepparsprej och bitska hundar.

Den sociala välfärden avvecklas i allt snabbare takt och detta halvsekel av fredlig samexistens mellan klasserna har lett till att kampmetoderna glömts bort och tron på att det är kampen som ska leda oss till ett rättvisare samhälle bleknat bort.

I dessa tider av globaliserat förtryck har vi mycket att lära av de mexikanska arbetarnas kamp.

Tidningen **Mexiko i uppror** producerades

i samarbete med **U-info** och med ekonomiskt stöd från **Sida** och **Forum Syd**. Varken **Sida** eller **Forum Syd** ansvarar för varken bild eller textinnehållet

Vidareinformation

www.sac.se/inter/mexico.html

det går också bra att beställa utställning och föredrag